

NANDE VIDMAR. Risbe in grafike iz Stalne zbirke Galerije Murska Sobota

Galerija Murska Sobota (mala galerija)

4. julij – 19. september 2019

Kustos razstave: Irma Brodnjak

Pričujoča razstava prikazuje bogato zapuščino znotraj opusa znanega slovenskega slikarja in grafika Nandeta Vidmarja. V Galeriji Murska Sobota smo globoko hvaležni umetniku, da je v letih 1979 in 1980 za galerijsko stalno zbirko poklonil 107 likovnih del, risb in grafik, katerega izbor predstavljamo v pričujoči razstavi. Gre za dela, nastala pred, med in po 2. svetovni vojni in so poleg umetniškega tudi iz zgodovinskega vidika pomemben dokument časa, v katerem so nastajala.

Iz predvojnega obdobja lahko na razstavi vidimo risbe kmečkih in delavskih prizorov, skozi katere umetnik opozori na socialno razslojenost družbe tistega časa (bajtarji in zapuščeni mestni otroci).

Dela, nastala med 2. svetovno vojno, prikazujejo prizore prvih partizanov, imenovanih »hostarji«, ter prizore iz italijanskih koncentracijskih taborišč Gonars in Renicci, kjer je Vidmar s svinčnikom in kredo ustvaril številne portrete internirancev ter podobe taborišča. Na razstavi si lahko ogledamo tudi dela z motivi krajine, kot jo je umetnik doživel na svojih partizanskih pohodih po Dolenjski. Krajinam se pridružujejo tudi podobe kolegov partizanov ter otroški portreti vojnih sirot (drežniške sirote) ter risbe neposrednih bojev s sovražnikom. Izjemno umetniško vrednost imajo redke grafike iz tega obdobja – linorezi v največ dveh ali treh odtisih - saj predstavljajo neprecenljiva dela slovenske likovne ustvarjalnosti v času NOB.

Razstavljeni dela, nastala bo letu 1945, izpričujejo tako materialno kot duhovno prenovno, preobrazbo človeka in družbe po končani vojni.

Nande Vidmar (1899 - 1981)

Rojen leta 1899 v Proseku (ita. Prosecco). Osnovno šolo obiskuje na Brezovici in v Ljubljani. Do leta 1913 obiskuje nižjo gimnazijo, nato se vpiše na učiteljske v Ljubljani. Leta 1917 je mobiliziran v avstrijsko vojsko. Med drugim služi v Slovenski Bistrici, vojaščino zaključi v Trstu. Leta 1919 opravi maturo in se zaposli kot učitelj na Koroškem. Leta 1920 nastopi službo učitelja v osnovni šoli v Št. Rupertu pri Laškem. Leta 1922 postane član Kluba mladih. Jeseni 1923 se vpiše na likovno akademijo v Zagrebu, a študij po enem letu prekine. Leta 1928 nastopi službo šolskega upravitelja na osnovni šoli Št. Lenart (danes Vrh nad Laškim). Istega leta postane član umetnostnega združenja Hagebund na Dunaju.. Leta 1933 se vpiše na Višjo pedagoško šolo v Zagrebu, a po enem letu študij prekine. Leta 1934 postane član društva Slovenski lik. Leta 1935 se z družino zaradi službe učitelja preseli v Trzič. Leta 1941 pobegne iz Trziča v Ljubljano in se pridruži OF, kjer postane obveščevalec v njeni kulturniški organizaciji. Leta 1942 ga aretirajo Italijani in nato internirajo v taborišče Gonars, od tam pa ga premestijo v taborišče Renicci. Po italijanski kapitulaciji se leta 1943 vrne v Ljubljano in pridruži partizanom. Leta 1945 postane učitelj risanja na realni gimnaziji v Črnomlju. Leta 1946 se v Ljubljani zaposli kot profesor risanja na VI. državni gimnaziji. Leta 1960 Muzeju ljudske revolucije Slovenije v Ljubljani izroči večji del predvojnega socialno angažiranega in partizanskega opusa. Leta 1980 Kulturnemu centru Murska Sobota, DE Galerija, podari 107 likovnih del. Umre leta 1981 v Ljubljani v starosti 82 let.

Nagrade in odlikovanja

- 1946 Medalja zaslug za narod
- 1949 Medalja za hrabrost
- 1975 Red zaslug za narod z zlato zvezdo
- 1978 Prešernova nagrada